

GENEL MEKTUP:99/019

2.7.1999

TÜM ÜYELERİMİZE,

31.12.1998 tarih ve 23570 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar'da Değişiklik Yapılmasına Dair Karar uyarınca gümüş ve platinin de Borsamızda işlem görmeye başlayabilmesi için gerekli değişikliklerin yapıldığı İstanbul Altın Borsası Yönetmeliği 30.06.1999 tarih ve 23741 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yürürlüğe giren yeni Yönetmelik ile birlikte daha önceki Yönetmelikte yer alan altının işlem görmesine ilişkin hükümler, gümüş ve platinin de işlem görmesini sağlamak amacı ile genel olarak kıymetli maden tanımı çerçevesinde yeniden düzenlenmiş ve Yönetmeliğin 40'ıncı maddesinde kıymetli maden alım satım işlemlerinin Türk Lirası ve Borsa Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek yabancı paralar üzerinden yapılabileceği hususuna yer verilmiştir.

Bu amaçla, Yönetmeliğin 3'üncü maddesi uyarınca Borsa Yönetim Kurulu'nun 30.06.1999 tarih ve 120 sayılı toplantısında altının yanı sıra gümüş ve platinin de Borsamız'da işlem görebilmesi için ekli "Gümüş ve Platin İşlem ve Takas Esasları" kabul edilmiştir (EK-1).

Diğer taraftan, sözkonusu toplantıda alınan kararla Borsamız'daki kıymetli maden alım satım işlemlerinin Türk Lirası ve ABD Doları para birimleri yanında Alman Markı üzerinden de gerçekleştirilebilmesine imkan tanınmıştır. Alman Markı üzerinden gerçekleştirilecek işlemlerde fiyat adımının 5 pfening, takas valörünün ise aynı günden (T+0) başlamak üzere bir güne kadar (T+1) opsiyonlu olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

Ayrıca, yukarıda sözü edilen düzenlemelere ilaveten İstanbul Altın Borsası Yönetmeliği ile aşağıdaki hususlarda da düzenlemeler yapılmıştır:

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda yapılan değişikliğe paralel olarak ithal edilen kıymetli madenlerin üç gün yerine Borsa'nın faaliyette bulunmadığı günlerde ortaya çıkabilecek aksaklıkların giderilebilmesi için üç iş günü içinde Borsa'ya teslim edilmesine yönelik değişiklik yapılmıştır.

Yurt içinde cevherden üretilen kıymetli madenlerin alım satım işlemlerinin de Borsa'da gerçekleştirilmesi hükmü getirilmiştir.

Borsa'nın başlıca görev ve yetkilerini içeren madde ilavesi ile, Hazine Müsteşarlığı tarafından tanımlanan ve standartları belirtilen kıymetli madenlerin işlem göreceği kıymetli maden piyasalarını oluşturmak; Borsa'da yapılan alım, satım işlemlerini güven ve istikrar içinde serbest rekabet şartları altında kolayca ve düzenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak; Borsa'da olağan dışı menfi gelişmelerin meydana gelmesi halinde mevzuatın verdiği yetkiler içinde gerekli önlemlerin alınmasını sağlamak; Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu'nca tevdi edilen görevleri yapmak şeklinde ayrıntılı olarak Borsa'nın görev ve yetkileri belirlenmiştir.

Borsa Üyelerinin yükümlülükleri, üye temsilcilerinin nitelikleri, üyelikten ayrılma, üyelikten geçici çıkarma, üye işlemlerinin tedbiren durdurulması konularında düzenlemeye gidilmiştir.

Kıymetli madenlerin alım satım işlemlerine ilişkin öncelik kuralları ile işlemlerin gerçekleşme yöntemini açıklayıcı hükümler getirilmiştir.

Mahkemelerin, icra dairelerinin ve diğer resmi dairelerin Borsa'da yapılmasını gerek gördükleri kıymetli madenlerin satım işlemlerinin ayrı bir pazarda gerçekleştireceği esası getirilmiştir.

Uyuşmazlık ve Disiplin Komitesine en çok üç yedek üye seçileceği ve disiplin komitesine seçileceklerin yüksek öğrenim görmüş olması hususunda yeni düzenleme getirilmiştir.

Uyuşmazlık ve Disiplin Komitesi kararlarının tebligat yapılamayan hallerde noter kanalı ile 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilebilmesine ilişkin yeni bir düzenleme getirilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Serdar ÇITAK
BAŞKAN

Ek : İstanbul Altın Borsası Gümüş ve Platin İşlem Esasları.

İSTANBUL ALTIN BORSASI GÜMÜŞ VE PLATİN İŞLEM ve TAKAS ESASLARI

I.İŞLEM ESASLARI

Seans Saatleri

Gümüş ve platin alım satım işlemleri sabah 11:00 - 13:00 ile öğleden sonra 15:00 -16:30 saatleri arasında faaliyette bulunan altın piyasası seans saatleri içerisinde gerçekleştirilir.

Emirlerde Bulunması Gereken Hususlar

Seans süresince emirler teklif formu kullanılarak verilir. Teklif formu her kıymetli maden için ayrı olmak üzere yeni bir alış veya satış emri vermek için kullanılacağı gibi, verilmiş olan alış veya satış emirlerinde değişiklik veya iptal amacıyla da kullanılabilir. Teklif formunda kıymetli madenin cinsi , teklif tipi, fiyatı, fiyat tipi. ağırlığı gibi unsurların bulunması zorunludur.

- *Teklif Tipi*

Teklif tipi üçe ayrılır.

a)Normal Emir

b)Granül Emri

c)Resmi Müzayede

a)Normal Emir: T.C Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından 20 Nisan 1999 tarih ve 23672 sayılı ile Resmi Gazete'de yayımlanan Kıymetli Madenler Borsası'nda İşlem Görecek Gümüş ve Platin Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ'de belirtilen standart külçe gümüş ve platin için verilen emir türüdür. Bu emir türü gümüş için dünya standartlarında kabul edilen 500 ons (15,55174 kg) ile 1250 ons (38,87935 kg) arasındaki ve en az 99.9 ayarlı külçeleri, platin için ise 1 kg (32.1507425 ons) ile 6 kg (192.904455 ons) arasındaki ve en az 99.95 ayarlı külçeleri kapsar .

b) Granül Emri: Söz konusu Tebliğ'de tanımlanan granül gümüşler için verilen emir türüdür. Bu emir türü 99.9 ayar ve 1-35 kg ağırlığındaki torbalanmış granül gümüşü kapsar.

c) Resmi Müzayede: Mahkemelerin, İcra Dairelerinin ve diğer Resmi Dairelerin Borsa'da yapılmasını istediği gümüş ve platin satım işlemlerini kapsayan bir emir türüdür. Bu tip işlemlerde, Borsa Başkanlığınca belirlenecek bir sıra ile aracı kuruluşlar müzayedeleri gerçekleştirirler. Başkanlık gerektiğinde re'sen satışa çıkarma işlemi de yapılabilir. Bu durumda kürtaj ücretini Borsa alır.

- *Fiyat Tipi*

ABD Dolan/ons, DEM/ons ve TL/gr olarak üçe ayrılır. Fiyatın ABD Dolan/ons cinsinden verilmesi halinde fiyat tipinin ABD Dolan/ons, DEM/ons cinsinden verilmesi

halinde fiyat tipinin DEM/ons ve TL/gr cinsinden verilmesi halinde TL.gr. şeklinde işaretlenmesi gerekir.

» *Fiyat Aralıkları*

Gümüş işlemlerinde fiyat aralıkları TL/gr¹ da 50 TL., ABD Dolan /ons'da 1 cent. DEM/ons'da 1 pfennig, platin işlemlerinde ise TL/gr da 100 TL, ABD Dolan /ons'da 5 cent, DEM/ons "da 5 pfennig-'dir.

» *Ağırlık ve Ayar*

Gümüş ve platin emirlerinde verilebilecek minimum emir miktar 5 kg'dır. 5 kg'ın 'üzerindeki emirlerde ise miktar 1 kg'ın katları şeklinde artar.

Fiyat teklifleri 100/100" ayarlı gümüş ve platin için verilir.

Teminatlar ve İşlem Limitleri

Borsa üyelerinin satın alabilecekleri veya satabilecekleri gümüş ve platin dahil olmak üzere toplam kıymetli maden miktarı, İstanbul Altın Borsası Yönetmeliği'nin 37'nci maddesine dayanılarak alınan 29 Kasım 1995 tarihli Yönetim Kurulu kararına göre kıymetli maden ve işlem teminatı toplamalarının 20 katı ile sınırlıdır.

Üye Kürtaj Ücreti

Kıymetli maden işlemlerinde müşteriler tarafından Borsa üyelerine, gerçekleşen işlem tutan üzerinden ödenecek kürtaj ücretinin azami sınırı % 0.1 (binde bir) dir.

Borsa Pavy

Borsa'da gerçekleşen kıymetli maden alım satım işlemleri üzerinden alıcı ve satıcıdan % 0.015 (onbinde bir buçuk) olarak ayrı ayrı alınmak üzere toplam % 0.03 (onbinde üç) alıcı ve satıcı aynı üye olma durumunda ise normal tarifenin iki katı oranında oranında işlem ücreti alınır. Ayrıca saklama ücreti olarak kıymetli madenin kasadan çıkışında alıcı hesabından tahsil edilmek üzere % 0.04 (onbinde dört) oranında saklama komisyonu alınır. Ücret ve komisyonlar her üyenin Takas Merkezindeki hesabına otomatik olarak borç kaydedilir.

II. TAKAS ESASLARI

İşlem Görecek Gümüş ve Platin Külçelerinin Özellikleri

Gümüş teslimatı T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından 20 Nisan 1999 tarih ve 23672 sayılı ile Resmi Gazete'de yayımlanan Kıymetli Maden Borsası'nda İşlem Görecek Gümüş ve Platin Standartları ve Rafinerileri Hakkında Tebliğ'de belirlenen 500 ons (15,55174 kg) ile 1250 ons (38,87935 kg) arasındaki en az 99.9 ayardaki standart külçelerle veya 99.9 ayarlı 1-35 kg arasındaki torbalanmış granüllerle, platin teslimatı ise en az 99.95 ayarlı 1 kg (32.1507425 ons) ile 6 kg (192.904455 ons) arasındaki külçelerle yapılmak zorundadır..

Standart külçelerle yapılan işlemlerde satıcının mevcut külçelerinin ağırlığına göre mahsupa 1 kg artı/eksi ağırlık ile ayar farklarının alıcı tarafından kabul edileceği varsayılır.

Takas ve Ödeme

İstanbul Altın Borsası'nda yapılan tüm kıymetli maden alm-satım işlemlerinin takası Borsa İşlem ve Takas Müdürlüğünce yürütülür.

TL/gr ve ABD Dolan/ons üzerinden yapılan gümüş ve platin dahil tüm kıymetli maden işlemlerinin takası aym günden (T+0) başlamak üzere beş güne (T+5) kadar opsiyonlu valörlerde gerçekleştirilebilir-. DEM/ons üzerinden yapılan gümüş ve platin dahil tüm kıymetli maden işlemlerinin takası aym günden (T+0) başlamak üzere bir güne (T+1), kadar opsiyonlu valörlerde gerçekleştirilebilir.

Kıymetli maden satın alan üyeler, işlem valöründe Takas Bankası nezdindeki hesaplarında işlem yaptıkları para cinsine göre hesaplanan işlem tutarını bulundurmak zorundadırlar. Aksi taktirde IAB Yönetmeliğindeki temerrüt hükümleri uygulanır.

Üyeler tarafından Borsa'ya teslim edilen külçe ve granül gümüş ile platin için Teslim Bordrosu 3 nüsha tanzim edilerek Borsa İşlem ve Takas Müdürlüğü'ne teslim edilmek zorundadır. Aym şekilde külçe ve granül dökümü yapılmış gümüş ve platin söz konusu Müdürlük'ten teslim alınır.

